

NIITTYLAHDEN JA NIITTYLAHDENRANNAN KYLÄSUUNNITELMA

2005

Niittylahden kylätoimikunta, Niittylahdenrannan asukasyhdistys
Joensuun Seudun Leader ry,
Maaseudun sivistysliitto, Pohjois-Karjalan Kylät ry

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	2
Työskentelytapa.....	2
Kylän henki ja osaaminen.....	3
Kylän tulevaisuuden vaihtoehdoista ja tavoitteista; maailmanmenon vaikutus kylään	3
Vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkatekijöitä.....	3
Ongelmia ja unelmia.....	3
Niittylahden ja Niittylahdenrannan kehittämissuunnitelmia.....	4
Liitteet	

Johdanto

Pyhäselän kunnan Niittylahden ja Niittylahdenrannan kyläsuunnitelmailtojen tarkoituksena oli laatia kyläsuunnitelma, joka toimisi samalla alueen kylätoimikunnan ja –yhdistyksen pitkän tähtäimen toimintasuunnitelmana. Tavoitteena oli löytää toimenpiteitä, joka vastaisivat näiden kahden (ei maarekisterin mukaisen) kylän kehittämistarpeisiin.

Varsinaisia suunnitteluiltoja, jotka järjestettiin Niittylahden koululla talven ja kevään 2005 aikana, oli viisi. Kuudennessa kyläillassa viimeisteltiin kyläsuunnitelmaluonnosta. Kyläiltojen vetäjänä toimi hankesihteeri ja tiedottaja Tarja Partanen Pohjois-Karjalan kylät ry:stä, jolta Maaseudun sivistysliitto osti tämän palvelun.

Kyläsuunnitteluiltoihin kutsuttiin kaikki alueen asukkaat jokaiseen talouteen jaettavalla kirjeellä sekä ilmoittamalla Kiihtelys-Pyhäselkä Lehden järjestöpalstalla, Karjalan Heilin menovinkeissä ja Karjalaisen Minne mennä –palstalla sekä Pohjois-Karjalan radion menovinkeissä.

Kyläsuunnitelman tekoon osallistui kuudessa illassa yhteensä kaikkiaan 95 henkilöä. Keskimäärin illoissa oli mukana 15-16 henkilöä.

Kyläsuunnitelma on laadittu kyläläisten itsensä työstämän aineiston pohjalta ja heidän kanssaan yhteistyössä. Näin ollen suunnitelma heijastaa heidän omia näkemyksiään ja tarpeitaan alueen kehittämiseksi. Kyläilloissa todettiin, että Niittylahden ja Niittylahdenrannan kyläsuunnitelma olisi ollut hyvä laatia yhdessä vehkapurolaisten kanssa, koska kylät sijaitsevat vierekkäin ja niillä on yhteisiä asioita ajettavana. Joensuun kaupungin läheisyys vaikuttaa osaltaan kylien luonteeseen ja tarpeisiin.

Työskentelytapa

Työskentelytapana käytettiin *Tulevaisuuden Verstas* –menetelmää, joka koostuu kyläanalyysistä, synkistely- ja ideointivaiheesta sekä todentamivaiheesta. Menetelmää käyttäen analysoimme kylien henkeä ja ilmapiiriä sekä pohdittiin kyläläisten osaamista ja listattiin merkittäviä kohteita ja rakkenuksia.

Kylien vahvuuksia ja heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkakuvia arvioitiin nelikenttäanalyysin keinoin. Synkistelyvaiheessa kartoitettiin ongelmia ja kehittämiseiteitä seinäpaperityöskentelyn avulla; lisäksi äänestettiin, mitkä ongelmat ja esteet ovat suurimmat.

Ideointivaiheen tavoitteena oli kirjata seinäpapereille mahdollisimman suuri määrä haaveita, ideoita, joista voisi työstää toteuttamiskelpoisia toimenpiteitä. Pohdittiin myös kylän tulevaisuuden vaihtoehtoja ja maailmanmenon vaikutusta niihin. Ideat, samoin kuin ongelmatkin, jaettiin eri aihepiireihin.

Todentamivaiheessa työstettiin aiemmin aihepiireihin ryhmiteltyjä ideoita ja ongelmia siten, että niistä valittiin ne, joita voidaan kehittää edelleen. Laadittiin kehittämissuunnitelmat, joissa määriteltiin toimenpiteet esteiden poistamiseksi ja keinot hankkeen toteuttamiseksi, vastuutahot ja aikataulut toimenpiteille.

Kylän henki ja osaaminen

Kyläläisten yhteistyö toteutuu pääosin kylätoimikunnan ja vanhempaintoimikunnan kautta sekä erilaisissa tapahtumissa. Yhteistoiminnan taloudellisuus näkyy talkoiden järjestämisenä. Toiveena kuitenkin on, että tehtävät jaettaisiin mahdollisimman monen kesken. Laatua voitaisiin nostaa toimintaa konkretisoimalla ja ohjaamalla.

Kylätoimikunnassa toimii pitkään kylällä asuneita. Uusia toimijoita pitäisi saada mukaan. Koulun kautta mukaan tulee yksittäisiä henkilöitä. Uusia saataisiin toimintaan yhteisen tekemisen kautta – näin kylä tuntuisi kylältä. Yleensä ihmiset tulevat mukaan, kun tehdään jotain konkreettista.

Alueella toimii lukuisa määrä erilaisia yhdistyksiä ja yrityksiä. Niittylahdessa ja Niittylahdenrannassa asuu monen kirjava joukko ammattialojen edustajia ja taitajia.

Kylän tulevaisuuden vaihtoehtoja ja tavoitteita; maailmanmenon vaikutus kylään

Niittylahden ja Niittylahdenrannan asukkaat uskovat, että viiden – kymmenen vuoden kuluttua alue on Joensuun lähiötä, jonne on rakennettu paljon uusia taloja, mutta palveluita ei ole yhtään enempää.

Päämääräksi asetettiin hoidettu ympäristö, toisista huolehtiminen sekä kunnan, asukkaiden ja yrittäjien tiiviimpi yhteistyö

Alue ei jää syrjään maailman menosta, vaan se on osa maailman taloutta. Se kansainvälistyy ja muuttoliike sekä paluumuuttajat tuovat oman leimansa.

Vahvuuksia ja heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkatekijöitä

Niittylahden ja Niittylahdenrannan *vahvuutena* koettiin muun muassa Joensuun läheisyys ja positiivinen muuttoliike. Tosin väen lisääntymisen pelättiin muodostuvan myös *uhkatekijäksi* niin, että alueen maaseutumaisuus katoaa.

Palvelujen vähyys asukasmäärään nähden samoin kuin kuutostien vilkas liikenne ja sen mukanaan tuoma turvattomuus todettiin *heikkouksiksi*. Innovatiiviset ihmiset, nuorten perheiden tuoma jatkuvuus ja ammattien harjoittaminen maaseudulla tarjoavat tulevaisuuden *mahdollisuuksia* Niittylahdelle ja Niittylahdenrannalle.

Ongelmia ja unelmia

Synkistely- ja ideointivaiheessa niittylahtelaisten ja Niittylahdenrannan asukkaiden ongelmat ja unelmat ryhmiteltiin seuraaviin teemoihin: elinkeinot, harrastukset, infrastruktuuri, kulttuuri, kylä ja kylätalo, palvelut, ja ympäristö. Ongelmien ja unelmien merkittävydestä / tärkeydestä äänestettiin (osa seikoista kirjattiin vasta myöhemmin, joten äänestystulos ei välttämättä täysin kuvaa tärkeysjärjestystä).

Ongelmia

Yhtenä suurimpana ongelmana alueella pidetään liikenneturvallisuuteen liittyviä asioita. Muun muassa kaivattiin lisää kevyenliikenteen väyliä ja katuvaloja. Kuutostien aiheuttamat ympäristöön-

gelmat ja muut ympäristöön liittyvät seikat nousivat esiin. Palveluissa Vehkapuron koulun tulevaisuus puhututtaa, sillä se koskettaa myös Niittylahdenrannan koululaisia. Todettiin myös, että alueella olisi hyvä olla kauppa.

Unelmia

Unelmissa esiin nousivat voimakkaasti kuutostien nopeusrajoitukset ja linja-autoyhteydet sekä ympäristö. Kylän maaseutumaisuuden säilyttäminen koettiin tärkeäksi. Harrastusten osalta haluttiin luontopolkuja ja uimarantojen kunnostamista

Niittylahden ja Niittylahdenrannan kehittämisohjelmista

Niittylahden ja Niittylahdenrannan kehittämiseksi keksittiin useita tapoja. Alla on ”purettu auki” muutamia ehkä tärkeimmiksi koettuja kehittämisohjelmia. Muut kehittämisohjelmat löytyvät liitteestä.

Uusi koulu Niittylahdenrannan ja Vehkapuron koululaisille

Pyhäselässä paljon puhuttanut aihe on Vehkapuron koulun ahtaus ja opetuksellinen epäkäytännöllisyys. Niittylahdenrantaan suunniteltu koulu. Aiheita pohdittiin monelta kantilta, sillä se ei ole yksiselitteinen. Jos uusi koulu rakennettaisiin Niittylahdenrantaan, nyt olemassa oleva Vehkapuron koulu lakkautettaisiin. Kyläsuunnitelmailloissa mietittiin myös sitä, olisiko mahdollista laajentaa ja remontoida Vehkapuronkoulu tarpeita vastaavaksi. Joka tapauksessa Vehkapurontien varteen tulisi rakentaa kevyenliikenteen väylä. Jos koulu rakennetaan Niittylahdenrantaan, niin se tulisi toteuttaa ottamalla huomioon alueen historia. Kyläläiset odottavat, että suunnittelutyö tehdään joka tapauksessa yhdessä asukkaiden kanssa. Asukkaiden ja asukas-yhdistyksen aktiivisuudella kunnan suuntaan uskottiin olevan merkitystä asian valmisteluun ja ratkaisuun.

Yhteydenpito

Niittylahden ja Niittylahdenrannan alue on laaja ja siellä asuu paljon ihmisiä. He eivät tunne toisiaan riittävästi. Tutustumisen vaikeus johtuu osittain nykyisestä elämäntavasta – pakkoa yhdessä toimimiseen ei ole. Yhteisistä tapahtumista tiedottaminen on hankalaa, koska ei ole yhteistä lehteä tai tiedotuskanavaa. Niittylahdessa ei myöskään ole selvää keskustaa, kauppa, jossa voisi ilmoittaa yhteisistä asioista.

Pohjaa yhteiselle tekemiselle ja tutustumiselle ovat luoneet kodan rakentaminen ja kyläkirjan tekeminen. Yhteistoiminnan lisäämiseksi ajatuksena on järjestää tapahtumia, joiden järjestämiseen houkuteltaisiin mukaan koulut, lapset ja heidän vanhempansa. Koulu voisi toimia myös keskuksena, jonne ilmoituksia voisi viedä. Myös Reijolan kauppa harkitaan tällaiseksi ilmoituskeskukseksi. Myös Niittylahden omien nettisivujen tekoa harkitaan (Niittylahdenrannan asukas-yhdistyksellä sellaiset jo on). Aiheiden ja toiminnan terävöittämisellä uskotaan saavutettavan tuloksia. Vastuutahoksi nimettiin kylätoimikunta; toteutusaika on 2005-2006.

Ympäristön kohentaminen

Ympäristön kohentamiseen on tarvetta monilla alueilla. Toiveena on saada viihtyisiä puistoalueita. Kunnostettua Niittylahden opiston ympäristöä voisi käyttää laajemminkin hyväksi esimerkiksi Karelia-soudun tapahtuman osana. Toteuttamisen (ehkä suurimpana) esteenä on kunnan resurssipula. Asukkaiden yhteydenpito kuntaan ja yhteiset talkoot ovat välttämättömiä. Kuutostien meluhaittojen poistamiseksi on tarpeen tehdä yhteistyötä myös tiepiirin kanssa. Uimarannan maakasan maise-moinnin suunnitteluun halutaan ottaa mukaan opiston nuoriso-ohjaajaopiskelijoita.

Liikenneturvallisuus

Kyläsuunnitelmailloissa pohdittiin kuutostien turvallisuuden parantamista Niittylahden kohdalla. Nopeusrajoituksen laskemisella 60 km/h uskottiin olevan vaikutusta. Asiaa eteenpäin vie edelleen Niittylahden kylätoimikunta, joka ottaa yhteyttä kuntaan lausunnon saamista varten. Lopullisen päätöksen tekee tiehallinto. Muuten Lappeenrannantien aiheuttamiin ongelmiin ei katsottu tarpeelliseksi puuttua ennen uuden ohitustien toteuttamista.

Kevyenliikenteen väylien ja tievalojen puuttuminen (Kummuntie, Vehkapurontie, Koivusillantie, Kievarintie) koettiin liikenneturvallisuutta heikentäväksi seikaksi. Niittylahdenrannassa on katuvalot vain Kiertokoulussa. Niittylahdessa ja Niittylahdenrannassa asuu paljon lapsia, joten hidasteita tulisi kyläläisten mielestä hyödyntää liikenneturvallisuuden lisäämiseksi. Ehdotuksia kunnan suuntaan tulisi tehdä alueen asukkaiden ja asukasyhdistyksen sekä kylätoimikunnan.

LIITTEET

1. Kylän henki ja ilmapiiri
2. Osaaminen
3. Tulevaisuuden visiot
4. Nelikenttäanalyysi
5. Ongelmia
6. Unelmia
7. Kehittämishankkeita
8. Hankkeet – toimijat – rahoitus

